

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Srijeda, 20. rujna 1916.

HRVATSKI LIST izlazi u naknadno
tiskari JOSIP KRMPOVIC u Puli, trg
Gustava broj 1. Uređuju se načini u
Sisanskoj ulici broj 24. — Odgovorni
urednik: JOŠIP HAIN u Puli. Rukopisi
se ne vraćaju. Ne uvažaju se anonimni
dopisi. Nefrankirana pisma se ne primaju.

Novi uspjesi na sjeveroistoku.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B eč, 19. (D. u.) Službeno se javlja:

I s t o ē n o b o j i š t e .

Frona protiv Rumunjske: Jugoistočno Habsburga (Hotzna) su Rumuni bili baci preko Merisora prama Petrosenzy-u. U gorama Gerngeni Kelemen uski bojni dođi.

Frona nadvojvode Karla: U Bukovini nastavljaju Rusi svoje napadaje. Na obim se stranama bore i rumunjske čete. Austro-ugarske i njemačke čete su odbrile sve jurše, započete na nekom mjestima od najčešće topovske vatre. Jugoistočno Ludowe je neprijatelj nekoliko putinu prama zapadu uski dio naše fronte. Kod Lipnice Dolne je njemačka navalna zauzeila opeta na prostoru.

Fronta bavarskog princa: U pretpolju Habsburg-Moriljeve vojske uspešna četovanja. Kod hajne skupine generala Falha bio je jurišem zauzeo mostobran Zareče, južno Stobhey. Austro-ugarske i njemačke čete gen. poručnika Clausius-a preskočile su četiri jednu za drugom ležećih linija te su zaborile 31 ruskih časnika i 2500 momaka.

Talijansko bojište.

Na kraškoj je visoravn jučeršnjani dan mir nije prošao, jer se je navalna snaga borečih se talijanskih vojnog zborova očito istrošila. Pojedinačne neprijateljske navele bile su srušite. Topovski je bio još poslije podne kroz više sati vrlo žestok, osobito u južnom odsjeku visoravni. Tu se je od početka bitke istaknula hrabrom ustrajnosti pješadija, pukovnija br. 102. Kod Kovca i na grebenu Fassanskog Alpa su naše čete odbrile više navalna slabijih odjeljenja.

Jugoistočno bojište.

Kod naših četa nema ništa važna.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

B eč, 19. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Z a p a d n o b o j i š t e .

U području Somme nema usjed slabog vremena nikavog većeg bojnog djebla, ali ipak vlasta djelomično vrlo žestoka topovska djelatnost. Istočno Ginch-a i Combleza preprestili smo neprijatelju nekoliko posve razstrelijenih jarka, te smo odbrili djelomične napade kod Bellay-a i Vermandovillera. Lijevo od Moze dobla je francuska navalna na zapadnom obrobku Morte Homme privremeno u jedan naš jarak.

Istočno bojište.

Kod Perrepelika je njemačka lovačka patrola zaborile 2 časnika i 80 momaka. Protovavala na Narajowki donjela je novih uspjeha. Broj zarobljenika porasao je preko 4200.

B a l k a n s k o b o j i š t e .

Mackensenova bojna skupina: Saveznike su čete na mnogim mjestima prodrije u jučer učinjeni rusko-rumunski položaj.

U Florinskoj kotlini su se razvili novi bojevi.

Prvi majstor glavnog sjela Ludendorff.

Bugarski ratni izvještaj.

S o t a j, 19. (D. u.) Služb. izv. od 18. t. m. glavnji stan javlja:

Na macedonskoj fronti su jučer udružene ruske, francuske i srpske čete bezuspješno napale naše položaje oko Florine. Sve protivničke navele su odbrjene protunavalom. Navale protiv vistne Kaimakalon bijahu također odbrjene, u doline Maglenice običajna topovska i pješadijska vatrica; u dolini Vardara slaba topovska vatrica. Na podnožju Belasice planine smo napavili na pomaknuta talijanska odjeljenja, zaborili smo 5 časnika i 250 momaka te zaplijenili 2 strojne puške. Duž Strunu neznanati pješadijski bojevi medju pomaknutim odjeljenjima. Na egejskoj obali vlasta nema. Neprijatelj je brodovje opstrijeljivao sela Pravista.

U Dobrudži razvija se u naš prilog boji koji je započeo na crti Moravljaničko-Aragbičko-Coragečko-Bogdaničko-Tuzla. U protunavalu smo zapošeli selo Salatingholtibusa te smo tamo zaplijenili 5 topova i 4 strojne puške. 15. t. m. smo slike katrog vlada osvojili grad Mangalia. Na obali Crnoga mora mir.

Brzojavi.

Antanta i predaja četvrtog grčkog vojnog zbra.

L ū g a n o, 18. Kako doznaće „Stampa“ je talijanski poklisan u Parizu Tittoni u Rim. To su putovanje proučili zadnji dogodaji u Grčkoj. Ministar predsjednik Boselli i Sonnino viječali su već o tom pitanju. Traži će se od grčke vlade službeno razjašnjenje o predaji IV. grčkog zbra te ako će ovo potvrditi sadržaj službenog njemackog saopštenja, poduzeti

će se energične korake, da se sprječi otpad daljnji grčki četa. Talijanske novine živo raspravljaju o dogodjaju u Grčkoj. Tako piše „Giornale d'Italia“: Dogodaj u Kavalu vanredno je ozbiljan, osobito ako ga se usporedi sa pasivnim držanjem ostalih grčkih četa. Može se dakle vidjeti, kako je dovela propaganda udruženja pričuvnika i može se razumjeti Dimitrakopulos, koji je otklonio sastavljanje kabine. I svaki drugi čovjek susret će isti potiske. Sam Venizelos znade, da bi našao beznadu i zamršen položaj te neće primiti poziva, da sastavi kabinet. Djelo Schenka, Gunarisa i Skuldića ostavilo je neizbrisive tragove, koje se može učiniti nestrijetim, ali nikako odstraniti ni žezljom ni vatrom. Prema „Stampa“ utvrđuje, da između talijanske i francuske vlade optoči potpuni sklad u shvaćanju dogodjaja, može se ipak iz članaka razbrati, da talijanska vlada ne želi sudjelovanja Grčke, da ne mora sa Grčkom dijeliti skromni svoj dio nečekivanog plijena i da se ne uzravja radi dogodjaja u Kavalu.

Berlinu o središnjim vlastima i o Rumunjskoj.

B eč, 18. „Lokalanzeiger“ javlja: General Brusilov je novinaru, da misli, e se najvažnije operacije svršiti još ove godine. Rusija može biti s time, što je dosada postigla, posve zadovoljna. On ne precjenjuje ustupa Rumunjske u rat, posto to ne može izmuditi učinku, već u najboljem slučaju samo pospreći tok operacija. Rumunjska je prekasno stupila u rat, da bude ježića na vazi. Unatoč teškim gubitkama uspjeo je austro-ugarskom vojnom vadu, da za najkraće vrijeme postavi na noge naknadnu vojsku; mora se priznati, da je neprijatelj izvrsno organizirao popunjivanje vojske. Njemačke su rezerve bez dvojbe još uvijek znate. To je već time dokazano, da imade Njemačka na ništa manje nego deset bojišta svoje čete. Da se postigne pobjeda protiv tako dobro organizovanog neprijatelja, je časna, a zato i teška zadača.

Tri japanske bojne brode pred Pirejem

S o f ija, 18. „Mir“ javlja: Medju jedinicama antantnog brodovoda pred Pirejem nalaze se i tri japanske bojne broda.

Razni brzovaji.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja: Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

Razni brzovaji.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja: Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

L o n d o n, 19. (D. u.) „Reuter“ javlja:

Raymond Asquith, koji je pripadao gardijskim grenadirima, najstariji sin ministarskog predsjednika, je dne 15. t. m. pao.

U Norveškoj:				
brodogradilište Selmerske	1,500.000	8	10	80
izvozno društvo „Felix“	450.000	—	—	200
A. D. „Ganger Roll“	1,500.000	—	12	40
U Holandiji:				
holandsko - američka	forinti			
plovilja	12.000.000	15	17	50
holandski „Lloyd“	5.000.000	6	3	12
nizozemski „Lloyd“	1.250.000	9	9	25
R. R.				

Lekcija o poniznosti.

Sa talijanske granice, 2. augusta. Svaki put, kad razočaranje u ratu osobito je steklo ustrajljivost i živeću, javljuju se medju antantinim novinstvom uzdizaji, koji način usto do više presećaju, što nikako ne pristaju u zbor svih onih pobijedonosnih hima, koje se inače ore iz svih tih listova. Razmaci između tih uzdizaja bavaju malo po mala kraci i mutnoga njihovog zvuka za čas nestane, kad se preko noći iznenade pojavi poput gljive iz kiše ova ili ona nova, a kad se ta nova nadu raspline, javljuju se i opet sve to jači tugaljivi zvukovi. No rijeku su kad bili antantni uzdizaji od tolikoga dojma, kada oni u clanaku glavnoga glasila francuske vlade „Temps“ prigodom nedavnog govora Llovida Georgea. S porugom, punom dužnog „počitanja“, ustanovljaju pariski list, da je Englez doduze čuo za nekakav bojni šum, no da taj šum neto potječe od pritska Engleza, nego od Francuza kod Verdina. Francuzima je da už nezrećne krvave žrtve pošlo za rukom, da osuđuje njemačku osnovu, prema kojoj da su po drugi put hteli protivliti proti Parizu. Ujedno da je više nego polugodišnja bitka kod Verdina podala Francuzima mjeru onoga, što im još nedostaje. Sto se tiče pouzdanja u budućnost, to Francuzi nimalo ne zaostaju za Englezima, nađu kod toga ne zaboravljaju, i će uspijeti, koji se je sjeđljivo očekuje, biti odvise skupljača. Sa divljenja Njemačkoj, koji eto izdavest i pet ratnih mjeseci nepokolebitivo brani proti četiri koli vojskini toli opremom pretežne velesveti, zaposjednute još neprijateljske predjele, prijelazi „Temps“ do očita veoma neobične gornje kritike i tužbe, kojoj je glavna jezgra da, a Francuze opominje na nešto malo više poniznosti.

Kako se je ta tuzaljka dojmljila koli u Francuskoj toli u Italiji — a možda i gdje drugdje — razabire se najjasnije iz toga, što nije srna a ma nikakova odziva u novinstvu navedenih zemalja. Samo turinska ga „Stampa“ uzima za ishodište jednoga razmatranja, koje doduće nije potpisano, no koje bez sumnje potječe od senatora Frassatija iz okoline Giuliettive. Naslov mu je: „Lekcija poniznosti“. Riječ „poniznost“ piše „Stampa“, nije bila još nikad dobacena muževima na kormulu države, no sad je vreme, da se dobaci i „Temps“ je posve dobro učinio, da ju dobaci onako otvoreno, pošteno i čovjekanski, pa me se i javilo sjutra žuto novinstvo, koje poplavljaju sve zemlje četvrtogorica saveza i okrivilo list „Temps“ sa nedostatne ljubavi prema domovini ili sa napadaju na moralnu otpornu snagu zemlje. Stavljanu našim vodnicima na srecu poniznost, ne znaci još tražiti od naroda, da napuste borbu i da odustanu od otpora. Ne, mora da se bori i pobijedi, ali svaki korak na toj stazi iznosiće to većih žrtava, što već su bile zablude, koje su bile — ne samo u Francuskoj — poniznije. No te se zablude ne mogu ukloniti, dok ne dostane onima, koji nose odgovornost, poniznosti i koji drže obolo svoje glave. Kad vidimo na mnogim muzevima, na kojima leži najteža odgovornost, silni nedostatak uvjajnosti i kad smo uza to svjedoci, kako im

drugi potpaljuju tamjan, mora da se radja u nama sunnja, da li oba dijela jasno vide počinjene pogreške ili hoće jedan na drugoga da svrgne odgovornost. Niješu samo u Francusku, kako veli „Temps“, morale grudi vojnika da nastupe radi progresaška onih, koji su na vlasti. I doista, dok na dalekim bojištima, čovjekanstvo pati i umire, obavijaju vlaste zemlji ružičastom maglom, kroz koju se sve sve pričinju u ružičastoj svjetlosti. Lekcija o poniznosti neide dakle samo francusku vladu i izvor joj nije samo pre Verdonom, nego se diže iz krvi palih i upravljenje je scrima i razbor svih onih muzeva, koji još nijesu izgubili ni jedno ni drugo, onima, koji su na vlasti i puk, parlamentarnoj tribini i novinstvu. Zablude su se ispravljaju time, što se prikrivaju. Duboko se pod konac žali „Stampa“ na to, što je ovaj rat istina iznio na površinu ovoga ili onoga velikoga vojskovođu, ali nažalost jednoga državnika, koji bi to imo punim pravom zastizao. A ipak češće svijet se na bojnici poljana, nego na polju politike za velikim mužem, koji bi mogao da se uzdigne nad katastrofom i u pravednosti ovu dočekaju.

Ne manje dragocijeniji su prosljedjivanje duvnovoga rasploženja u Italiji je otrpljike istodobni članak iz pere izdavača rimske „Tribune“, kojim se i čitatelje pobudjuje groza pred „njemačkim miron“, koji će svakako morati da svane, ako se Europa, sve ak zapravo ne bi bila poražena, počake u danom trenutku umornom i klonljom, jer da je „povjesni zločin“. Njemačke taj, što hoće da unisti druge velike narode, u kojima ipak ima svježote životne snage.

Domaće Vijesti.

Javna dražba u dražbenoj sudbenoj dvorani Via Arena br. 2, obdržavat će se dne 20. septembra 1916. u 3 sata posle podne, dražba ormar, ogledala, okvira, omaračica, umivaonica i drugih kućnih predmeta.

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovijed lučkog admiralata broj 263

od 19. rujna 1916.

Posadno nadzorstvo: Satnik Titz.
Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“; Linjski lječnik i. sl. Dr. Weiser.

Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj bolnici: Linjski lječnik i. sl. Dr. vit. Wenusch.

Gospodarstvo.

Prodat grožđe ili učiniti vino?

Stročnički savjet vinogradarima.

Da korištimo svojim poljodjelskim preplatnicima, obratiti smo se na stručnjaka u gospodarstvu i popitali smo ga za mjeru, je li unositi i korisnije prodati grožđe ili učiniti od njega vino na svu račun.

Odgovorio je: „Puno je bolji činiti vino kod kuće; gdo grožđa proda izgubi mnogo. Vrlo je korisno putisti da grožđe čim bolje uzori, te da dobije tako čim više sladora i alkohola, jer nova odredba o grožđu i vino određuje im cijene prama gradaciju njihovoj.“

Izvadak naredbe o grožđu i vino.

1. Sve će vino rekvirira.

2. Vino će se točiti prama potrebi, od prve studena (novembra) 1916. datije. Cijena će se pojedinoj vinu izračunati na temelju cijena grožđa, uvezvi popriječno da se od 160 kg grožđa dobije 100 l. vina, i dodavši troškove

20. K. ili zatvorom (do 14 dana).

za iskanje (2 K) i konobarsku manipulaciju (10 K), a vrhu to mjesecu odsteti od 1 K. Grožđa se i vina dijele u 4 vrsti.

a) Bela bijela i crvena grožđa i vina.

b) Teran.

c) Bijelo malvazija.

d) Finija grožđa i vina (refosak bijeli i crni burgundac, radulanc, crni kabernet, bijeli riesling, bijeli traminac, muškat).

Temelj cijene prvoj vrsti jest sadržina sladara od 13 stupnjeva, a sadržina alkohola od 7,8 stupnjeva; drugoj vrsti (teranu) sadržina 15° sladara 9° alkohola; trećoj vrsti (bijelu malvaziju) sadržina od 16° sladara, 9,6° alkohola; četvrtoj vrsti sadržina od 17° sladara, 10,2° alkohola.

Svakom će se grožđu i vini računati veća ili manja cijena od temeljne cijene od 6,2 K (grožđe), od 10,120 K (masi), 11,100 K (vino) za prvu vrst — od 80, 130 i 140 K za drugu vrst — od 90, 146, 156 K za treću vrst od 100, 162, 172 K za najbolje vrsti grožđa, masta i vina, ili procijeniti su jeftinije, ili skuplje prama vrsti, i to od prve vrste svaki stupanj sladara po 476 K; svaki stupanj alkohola po 14,26 K; od druge stupanj sladara po 533 K; alkohola po 15,55 K; od treće vrste stupanj sladara po 562 K, alkohola po 16,25 K; od najfinijeg stupanj sladara po 588 K, alkohola po 16,86 K.

Stupnjevi će se mjeriti službeno prokušanom Malligandovom spravom.

4. Nešto pokvarena, ali još pitka vina plaćati će se po dogovoru između komisije i gospodara vina.

5. Ne bude li se gospodar slagao sa komisijom, smjeti se će obratiti na političku oblast, stručnjak (perito) će odlučiti. (Dakle ako komu ne plate, koliko on želi i misli, neka krije sam se, svoj hudi strah i neznanje, a ne oblasti, koje su svemu dobro providjile.)

6. Prodaja grožđa za proizvodnju vina dozvoljena je samo u političkom kotaru, u kojem se načala kraj proizvodnje grožđa. Stolno grožđe za lijekovitu svrhu, koje razlaži proizvodnja u košarama ili drvenim sandučicama u najvišoj težini 10 kg po omotu odnosno 20 kg dnevno je izuzeto iz te zabrane, to jest grožđe se može šljati iz kotara u ustanovljenoj kolikosti.

7. Proizvoditelji moraju javiti odmah svojem općinskom uredu, koliko su sve vina učinili.

8. Prekršaj će se kazniti sa globom (do 200 K), ili zatvorom (do 14 dana).

Primer.

Uzmijmo da obično bijelo vino (1.vrsti) ima 140 sladara, a 8-3° alkohola, t. 1 stupnja sladara više, a t. 2 stupnja alkohola više, nego li se zahteva u naredbi. Mi znamo, da se svaki stupanj sladara I. vrsti plaća po 476 K, a alkohola po 14,26 K. Dakle za bolji vino, o kojem govorimo od 14° sladara, a 8-3° alkohola, moramo primiti toliko više, kolikor vrijedi onaj stupanj sladara, i ono po stupnju alkohola, što ga našo vino ima više od 13° stupnjeva sladara, i 7-8° alkohola, kašteš se to traži. Dakle 476 K više 7,13 K (za po stupnju alkohola, kada vina I. vrsti) daje nam višak od 11-89 K. Naše će se vino platiti prvim studenom (novembrom) po 101-20 K više 11-89 K, to jest skup po 113-09 K.

Naredba o sabiranju šišaka (galaka) izlaža

je pred par dana u „Narodnim Novinama“. Veli, da je od općice koristi, da se ovogodišnji prirodni šiške na vrijeme, valjano i u što većoj mjeri sastave. Gospodare se šuma pozivaju, da samu daju

Tad unidje Evgen sa liječnikom. Oboje se prenuše u mir. Doktor obadje djevojci bilo, stavi ih na sreću i reče:

„Octa!“

Donošoće ga. I natare djevojci sljepočice, stavi joj pod nos. Srce poče jače kucati. Lucija se trzu dnu tri puta, napokon otvoriti oči i pogleda u čudu oko sebe.

„Sta vam je,“ reče slabim glasom, „što me točno dije?“ A čemu gospodin doktor? Ta nijesam bolesna. Uh, aja sam imala strasan san. Smije mi se, da je Vladimir poginuo, vidjela sam, gdje krvat, mrtav leži na zemlji. Strasno mi je bilo, bijela sam da i ja poginem. Hvala Bogu, da je san, „mijasnjemu“ se blago.

Nitko ne odgovori, ali djevojka oštro pogleda oca i Evgena i reče:

„Nu recite, recite, da je san!“

Te skrenu okom na pod. Tu ležaju zgrijene novine. Djevojka zadržira, sumi u vis, zaleti se k novinama, zgrabi list, pogleda, vrismi, bacici ih, ulvati ih se za glavu i zapavi da dnu srača svoga:

„Ne, ne, ne! Ne! Nije san, nije san! Istinja! Jao! Bože! Vladimir, moj Vladimir mrtav! Ubio ga, ubio mi srce moje.“

Lječnik priskoči, da pridrži djevojku, koju je njeđljivo narukne kloni.

„Milostivo gospodju!“ Dobranici! Zar si pobjedio! „Suti, naščina međugor!“ vinski starac bijesno stištev poput grožđa Klara ruku. „Da, ti! Oh! Ti me smatraš starijom skipijelom stupoglavicom, koji nije domisli se himbi. Al kад sam besmetno ležao u postelji i zirio u taj crni, nemili istvani mrak, onda mi se rasplitavao misli poput tine pačuće, onda mi piće media očima, te se dojeti istiši. Tvoje je djelo, tvoja spjeka, tvoja himba. Uknjiti si htješ mladića, a sada pada kaplja po kapljama rume mu mlađe krv kao prokletstvo na tvoru glavu, ali i koplja po koplja kao otvor u času toga mlađad, nježnog života. A to se zove majka! Jesi li zbilj to dijete pod srem noću, ili ti je podmetnuto, te si mu gora od tigrice?“

„Dobranici! Dobranici! Škripaše plamećih očiju žena.

sabrat Šiške, ili da to drugima besplatno dozvole. Za to se smiju upotrijebiti pod učiteljskim nadzorom i školska dječja, kada su od Škola.

Uli i mast u Dalmaciji smjet će se unaprijed prodavati samo uz iskaznice.

Vojnički konji, koji su bili nekoliko izručeni za seoske i sunske radnje, mogu ostati kod istih gospodarstava sve doči, dok se ne obave ostali jesenski poslovi. Ti će se konji povući, kad će to neophodno tražiti vojnički interes.

Za proizvodnju piva u Austriji izručit će se, kako se čuje, samo 3000 vagona ječma.

Novi francuski zajam. Kao je predložio komor zakonsku osnovu o novom zajmu uz postotni kamataj.

Novi engleski zajam. Engleska namjerava podignuti novi 4-postotni zajam sa emisijom tečajem od 80 postotka.

Razne Vjesti.

Mirovno gibanje među neutralima. Iz Žurčke stijese vježbi, da je savezničko vijeće stiglo petica sa 240.000 potpisa Švicara, općina, država i t. d., koji mole, neki bi se savezno vijeće pozvalo konferenciju neutralnih država, za inicijativu za mir. Iz Haaga javljaju: Bude li Švicarsko savezno vijeće uistinu poduzelo takve korake, bit će po holandskoj kraljici čvrsto podupirano.

Prekršaj američke neutralnosti po engleskoj torpedi. Generalni guverner na Filipinima saopćio je ratnomu odjelu, da je neka engleska torpedirka krišla američku neutralnost. U teritorijalim se vodama otoka zaustavila i pretražila parobrod „Cebu“. Amerika će najodlučnije proslijediti i tražiti razjašnjenja.

Velika eksplozija engleske muničije. Član engleskog parlamenta King izjavio je nekom novinaru o velikoj eksploziji engleske muničije na francuskoj fronti. Prema „Newyork Times-u“ je to izjava: „Pred 16. pr. mij. dogodila se najveća eksplozija, od koje se je uporeč čulo arapski položaj u Francuskoj. Vrijednost izgubljene muničije procijenjena je na 25 milijuna dolara.“

Strasni potres na podnožju Korala. U okolici Ober-Pichlinga na podnožju Korala u Štajerskoj očulili su dne 7. 10. u noći strašan potres, koji je potratio 4 sekunde. U Ober-Pichlingu porušeno je više kuća; 20 osoba našlo je svoju smrt pod ruševinama.

Latinsko pismo u Japanu. U Parizu je stigla vijest, da je Japan konačno odlučio da uvede latinsko pismo.

KINO
Crvenog križa.
ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored.

Neprekidne predstave. Bavarijalstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1—; II. prostor 40 fl.

Ući se može kod svake slike.

Ljuta bolest hrvata je ustrajno nesretni djevojku, da, za prvo vrijeme bijaše vrućača toli žestoka, da se i same liječnik bojao za Lucijin život. Nju djevojka bijaše jaka, krepljko, kropicu joj organizam te se žestokoj navali i bolest se prevrnu na bolest. Za sve ovo vrijeme pazio je i čuvao Dobranici svoju kćer te bavim skoncem te je, koliko je moguće bilo, uklapao u njom. Štrajnske muke preprečio je uz to ljubeći otac, koji činjaju žive sjećanje na sruge lika. Taj nekad živi, duhoviti obraz bijaše sada žut, navornar, drtitav, žarko one oči, koje za mladži godine ponosito plamčaju u svjet, sada se smutiše, protobljeđuje. Tvarno bljudaju po zenit, kada na nešto traže, a kad je Dobranici za tih nešto sam sjedio uz drijemajući kćer, svrnu bi okom na miljenicu sru i po koju vruća suza kanu na njegovu ruku. Toli nježno, toli mlio ne gleda ni majka svoga čedu u koljevcu. I kako ne bi! Za njim stajala izgubljena život, u njemu živilje još stvijest, da je po svojim sposobnostima mogao postati dijelnim čovjekom, pred njim se ne otvaraće put sretne budućnosti, već bijela i nevolja. Domovima ga prezire, žena začetnica svega zla, izdala, gakouna, kćerka sude nadvoravša sina ne običavajući mu nađe, starci ga prijetljivi onemirajući, samo jedno ljubeće srce, jedna iskrna duša bila mu ostala, njegova kćer, a i nad tim blagom lebjedila je smrt. Bijše satrven, mitav, bijaše dijete bez volje; samo jedna želja živilja je u njegovoj duši, da se izbavi ljubljenoj dijeti, kojem mu je prije klob na navalice srca ranila bila. Još i da propadne, oh onda je mogao samo požaltiti, da se je ikad rodio na svijetu, donda je valjalo poluditi ili ubiti je, jer mu se krivo knivo, da se njegova slabost ljubezni, nego mnoge opačine velikih zlotozlatih i izdajica. Ali na sreću ukloni štakor tijela, što vještina liječnika smrtnu pogibelj od mlečne Lucijine glave. Oh koliko mu je kiklata u potazu dijela, kad mu rekose, da će živjeti dalje, kad je video, da se mironosan san spušta na vjeđe toga blijeđog andžela, koji ga je jedino vezao s ovim svijetom.

Nastaviti će se.